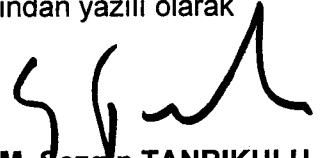

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Binali YILDIRIM tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Batman'ın ve Türkiye'nin tarihi en eski yerleşimlerinden biri, 12 bin yıllık geçmişi bulunan ve İlisu Barajı altında bırakılacak olan Hasankeyf'te kayaların dinamitle yıkıldığı haberleri basına yansımıştır.

Hasankeyf Antik Kentindeki vadilerde bulunan mağaralara "tehlike arz eden kayaların düşürülmesi" adı altında yapılan çalışmalarda, yerinde yapılan inceleme ve gözlemlerde tehlike arz etmeyen ya da düşme ihtimali az olan kayaların da gelişigüzel şekilde dinamit ile yıkıldığının belirlendiği, patlamaların diğer kayalarda da titreşimlere neden olduğu ve kalenin doğal yapısını bozduğu aktarılırken, söz konusu patlamalardan dolayı oluşan sesin yerel halkta -özellikle çocuklarda- korkuya neden olduğu ve patlamalarda oluşan toz ve dumanın esnafların da çalışmalarını olumsuz yönde etkilediği, ayrıca, kayaların düşürüldüğü yerlerde kilise kalıntıları ve eski kayadan yapılmış şaraplıklar bulunduğu, düşen kaya parçalarının Kilise kalıntılarına ve şaraplıklara geri dönüşü olmayan zararlar verdiğinin de tespit edildiği yine basına yansıyan haberler arasındadır.

Bu bağlamda;

1. Hasankeyf Antik Kentindeki vadilerde bulunan mağaralara "tehlike arz eden kayaların düşürülmesi" adı altında yapılan çalışmalarda, yerinde yapılan inceleme ve gözlemlerde tehlike arz etmeyen ya da düşme ihtimali az olan kayaların da gelişigüzel şekilde dinamit ile yıkılmasının gerekçesi nedir?
2. Böyle gelişigüzel şekilde dinamit ile yıkılması talimatını kim vermiştir?
3. Patlamaların diğer kayalarda da titreşimlere neden olduğu ve kalenin doğal yapısını bozduğu iddiası doğru mudur?
4. İddia doğru ise, kalenin doğal yapısı göz göre göre neden bozulmaktadır?
5. Söz konusu patlamalardan dolayı oluşan sesin yerel halkta -özellikle çocuklarda- korkuya neden olduğu ve patlamalarda oluşan toz ve dumanın esnafların da çalışmalarını olumsuz yönde etkilediği göz önüne alındığında, bu kadar gelişigüzel ve etrafa hem fiziksel hem de psikolojik zarar veren dinamitle yıkıma son verilecek midir?
6. Kayaların düşürüldüğü yerlerde Kilise kalıntıları ve eski kayadan yapılmış şaraplıklar bulunduğu, düşen kaya parçalarının Kilise kalıntılarına ve şaraplıklara geri dönüşü olmayan zararlar verdiği iddiası doğru ise, bu zararın tanzimi kimlerden ve nasıl karşılanacaktır?
7. Projenin binlerce yıllık Hasankeyf tarihini ve yaşanmışlıklarını yok etmesi üzücü iken, belirlenen yöntem bilimsel olmadığı gibi kültür varlıklarını koruma kanununa da uygun olmadığından, Kültür ve Turizm Bakanlığı konu ile ilgili olarak inceleme ve soruşturma başlatmış mıdır ya da başlatacak mıdır?

8. 21 Haziran 2017 tarihinde Orman ve Su İşleri Bakanının Hasankeyf ziyaretinde, antik liman iskele inşaat ikmal ihalesinin yapıldığını, **Hasankeyf'te tehlike arz eden kayaların düşürülmesi**, Dicle Nehri derivasyon işleri, mağaraların doldurulması, küçük saray güçlendirme işleri, vadilerin dolguları, Dahlika Deresi ıslah işleri, izleme ve ölçüm sistemi işleri, antik liman işleri yapılacağı ihalesi yapılan bu işlerin sözleşmesinin imza safhasında olduğunu açıklamıştır. Ancak, yapılacak çalışmalarda tehlike arz eden kayaların düşürüleceği söylense de, yerinde yapılan inceleme ve gözlemlerde **tehlike arz etmeyen ya da düşme ihtimali az olan kayaların** da düşürülmeye çalışılmasının izahı nedir?
9. Vadi eko-sistemin üzerine kurulmuş kale mağaraları, kuyuları ve gizli geçitleri olan bir yer olup, vadinin etrafı çevrilemez, kale altı ve üstü kireçten oluşan bir yapı olup, etrafı beton ile çevrilirse bile su sızacaktır. Hasankeyf'in kale yapısının yumuşak olduğu düşünüldüğünde, baraj gölü yükselmekle beraber su ile temas edilmesi halinde aşınma olacağı ve akabinde yeni yıkımlara neden olacağı göz ardı mı edilmektedir?